

A Magyar Tudomány Ünnepe 2022

Az Új magyar etimológiai szótár bemutatója

Az *Új magyar etimológiai szótár* munkálatainak fő célja az volt, hogy az 1967 és 1976 között megjelent háromkötetes *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára*, valamint az 1990-es évek elejéig végzett magyar etimológiai kutatásokat összefoglaló kézikönyv, az *Etymologisches Wörterbuch des Ungarischen* után újra legyen egy magyar nyelvű, tudományos hitelű magyar etimológiai szótár. Az Új magyar etimológiai szótárral először jött létre egy olyan XML-alapú magyar etimológiai elektronikus adatbázis, amely sokféle szempontból teszi felhasználhatóvá a benne levő nyelvi-lexikális anyagot, és alapul szolgál egy nyomtatott változathoz is. A szótár számszerű jellemzői (közelítő pontossággal): 9 868 szócikkben 14 091 fő- és alcímszó; 7 619 származék; 110 500 magyar nyelvi adat (alakváltozat és jelentés); 39 200 idegen nyelvi adat; 95 800 lelőhelyadat.

A szótár törzsanyagához kapcsolódik egy szómutató, amely elsősorban azokat a szavakat közli, amelyek önálló címszóként nem szerepelnek a szótárban, hanem különféle okokból a szócikkek etimológiai részébe kerültek. A szótár filológiai apparátusához tartozik egy irodalom- és forrásjegyzék, a nyelvek és nyelvváltozatok listája, valamint a címszók tőtípusait bemutató táblázat. – Az XML-alapú adatbázis lehetővé teszi a folyamatos frissítést: az etimológiai és szótörténeti kutatások újabb eredményeinek beépítését.

Az *Új magyar etimológiai szótár* teljes címszóállományát felölelő előszerkesztett anyagból kereshető PDF-fájlok készültek, és a szócikkek egy egyszerűbb webes felületen is olvashatók. Ezek nyilvánosan elérhető helye: <https://uesz.nytud.hu>

A szótárt a szerkesztő, **Gerstner Károly** tudományos főmunkatárs mutatja be.

Az online szótárfelületet Merényi Csaba informatikus ismerteti részletesebben.

Időpont: 2022. november 29. 11 óra

Helyszín: Nyelvtudományi Kutatóközpont (Budapest, 1068 Benczúr u. 33.), földszinti előadóterem